

NOV

Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk

Vrijwilligerswerk geagendeerd

Jaarverslag 2012

Vastgesteld door de Algemene Ledenvergadering
op 13 juni 2013

Vrijwilligerswerk geagendeerd

Jaarverslag 2012

Els Berman

In 2012 werd het eerste politieke debat over vrijwilligerswerk gevoerd, door alle grote partijen. Vereniging NOV organiseerde het debat samen met de MOgroep.

Colofon

Auteur(s): Els Berman

Datum: 12 april 2013

© NOV 2013

Meer informatie: www.nov.nl

Waar staat NOV voor?

Vrijwilligerswerk is een belangrijke pijler van de civil society, een samenleving die gekenmerkt wordt door de begrippen sociaal kapitaal, vertrouwen en gedeelde waarden. Bij elkaar zijn deze drie begrippen belangrijk om een samenleving bijeen te houden en de democratie te laten functioneren. In vrijwilligerswerk vinden we al deze elementen terug.

In 2010, en zeer waarschijnlijk ook in 2012, was 45% van de volwassen Nederlanders op een of andere manier op vrijwillige basis actief voor anderen of voor de samenleving. Zij droegen daarmee een miljard uur onbetaald werk bij aan de nationale huishouding. Vrijwilligers zijn actief in de publieke dienstverlening, bouwen aan sociale cohesie en bevorderen daarmee het vertrouwen tussen burgers en maatschappij. Vrijwilligerswerk bevordert integratie, het is informeel, opbouwend en coöperatief. Ook de vrijwilliger zelf profiteert ervan: vrijwillige inzet geeft voldoening, plezier, zorgt voor ontplooiing, versterkt het sociale netwerk en geeft betere kansen op de arbeidsmarkt of op een goede loopbaanontwikkeling.

Vereniging NOV baseert zich op de existentiële waarde van dat vrijwilligerswerk; de waarde die het heeft voor diegene die er uit vrije beweging en gemotiveerd voor gekozen heeft om onverplicht en onbetaald werk te verrichten ten bate van de samenleving. Het is belangrijk om dat te onderkennen, want wie dat uit het oog verliest, raakt meer kwijt dan een interessante notie; die verliest het hart van het werk.

Vereniging NOV
Maliebaan 71g
3581 CG Utrecht

T 030 – 230 71 95
E algemeen@nov.nl
W www.nov.nl

Twitter: @Vereniging
NOV
LinkedIn: Vrijwilligerswerk

Rabobank 3692.73.141
IBAN: NL16 RABO 0369 2731 41 EUR
KvK Utrecht 301 26 706

Voorwoord: het jaar van de draak

Volgens de Chinese astrologie was 2012 het jaar van de draak. In een 'drakenjaar', dat eens in de twaalf jaar voorbij komt, is van oudsher sprake van een toename van het aantal geboorten, omdat de draak een gunstig teken is om onder geboren te worden.

Komt dat even goed uit! Want 2012 was het eerste jaar waarin Vereniging NOV op eigen benen stond. Terugkijkend kunnen we dat geboortjaar van een verzelfstandigd NOV karakteriseren als succesvol: we hebben een klein maar fijn verenigingsbureau en, wat belangrijker is, we hebben meteen stevig aan de weg getimmerd. Want 2012 was ook verkiezingsjaar, met meer dan gemiddelde mogelijkheden om het vrijwilligerswerk en het vrijwilligersbeleid in de politieke belangstelling te plaatsen. We organiseerden een politiek ontbijt en, samen met de MOgroep, een politiek debat met maar liefst zeven kandidaten voor de Tweede Kamer. Helaas heeft dat niet geleid tot een inspirerende passage, of zelfs maar een regel, in het regeerakkoord. We kunnen enkele maanden later wel constateren dat sprake is van een verhoogde belangstelling voor zaken als burgerschap, civil society en vrijwilligerswerk. Logisch natuurlijk, in een periode waarin de landelijke overheid minder zorg draagt voor een sociale samenleving en dat steeds meer een gemeentelijk aangelegenheid wordt.

We werkten in het verslagjaar gestaag verder aan het project 'In veilige handen', dat hopelijk in 2013 en 2014 tot een sluitend stelsel van tuchtrecht leidt. En onze basis is verder verstevigd door een bescheiden groei van het aantal leden en door een goede samenwerking met een aantal fondsen. Er was natuurlijk nog veel meer, maar dat leest u in het jaarverslag dat hierna volgt.

Al met al is dat voldoende positief om met vertrouwen weer een nieuw jaar in te gaan. Het jaar 2013 is het jaar van de slang, waarin zich altijd grote gebeurtenissen afspelen!

Marius Ernsting
Voorzitter Vereniging NOV

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	6
1.1.	Kernfuncties.....	6
2.	Belangenbehartiging	7
2.1.	(Reguliere) landelijke lobbyactiviteiten	7
2.2.	Landelijke lobbyactiviteiten rondom de Tweede Kamerverkiezingen	7
3.	NOV-netwerken en bijeenkomsten	9
3.1.	Netwerk vrijwilligerscentrales en steunpunten, NOVi	9
3.2.	Netwerk Jeugd	10
3.3.	Netwerk Landelijk Overleg Vrijwilligersorganisaties in de Zorg, LOVZ	12
3.4.	Netwerk Wet- en Regelgeving	12
3.5.	Netwerk Lobby en Communicatie.....	13
3.6.	Themabijeenkomsten en debatten	13
4.	Kwaliteit.....	14
4.1.	Het Keurmerk Steunpunt Vrijwillige Inzet	14
4.2.	Kwaliteitsonderscheiding Goed Geregeld.....	14
5.	Ontwikkeling nieuwe projecten	15
5.1.	Project Premieplan.....	15
5.2.	Project Versterking Draagvlak NOV	16
6.	Communicatie, PR en imago.....	17
7.	Samenwerkingsverbanden	19
7.1.	Alliantie met NOC*NSF	19
7.2.	Buurtalliantie	19
7.3.	Coalitie erbij	19
7.4.	Platform Informele Zorg	20
7.5.	Begeleidingsgroep Participatie en Werk	20
7.6.	MBO Stimuleringsprogramma	20
7.7.	Samenwerkende Brancheorganisaties Filantropie	20
8.	Bestuur en bureau: een nieuwe start	21
8.1.	Bureauzaken	21
8.2.	Bestuurszaken.....	21
9.	Samenvattend overzicht	24

1. Inleiding

Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (Vereniging NOV) is de landelijke belangenorganisatie voor de hele vrijwilligerssector. De vereniging bestaat uit ruim 350 organisaties die met of voor vrijwilligers werken. In Nederland doen ruim vijf miljoen mensen vrijwilligerswerk. Vereniging NOV is uniek, dat wil zeggen: de enige organisatie in Nederland die zich namens haar leden richt op versterking van het vrijwilligerswerk. NOV opereert in een dynamische omgeving en is gericht op samenwerking met andere maatschappelijke partijen die onderdeel uitmaken van de civil society

1.1. Kernfuncties

Het strategisch beleid van Vereniging NOV is vastgelegd in het document 'Toekomst NOV van 2010 naar 2020'. Daarin zijn de kernfuncties van NOV bepaald, te weten:

- collectieve belangenbehartiging als woordvoerder voor de sector;
- versterken interne binding en netwerken van leden;
- versterken imago vrijwilligerswerk door kwaliteit en professionaliseren;
- bevorderen maatschappelijke erkenning vrijwilligerswerk.

In 2012 hebben het bestuur en het nieuwe verenigingsbureau deze kernfuncties met grote inzet vormgegeven. Daarnaast zijn twee nieuwe projecten ontwikkeld die naar verwachting na de projectperiode een permanent karakter krijgen: het Premieplan en Versterking Draagvlak NOV. Structureel wordt ook het beheer van de registratielijst die hoort bij het Tuchtrecht Vrijwilligerswerk. Dit tuchtrecht is in 2013 gestart.

De ambities samengevat

De ambities van de vereniging voor de lange termijn zijn samengevat:

- NOV bouwt aan een sterke vereniging met een brede basis in het maatschappelijk middenveld en wordt daarmee de vanzelfsprekende gesprekspartner over alle zaken die het functioneren van de civil society raken.
- NOV behartigt de belangen van de vrijwilligers en hun organisaties in het kader van wet- en regelgeving op rijks- en gemeentelijk niveau en zet zich in voor het terugdringen van regels en administratieve lasten.
- NOV spreekt de grote en diverse ervaring en deskundigheid van de leden aan en benut deze voor gezamenlijk optreden. Hiervoor organiseren en ondersteunen we thematische en sectoraal georganiseerde netwerken.
- NOV voert samen met de leden een sterk kwaliteitsbeleid met het Keurmerk Steunpunt Vrijwillige Inzet en met Goed Geregeld, de kwaliteitsonderscheiding voor organisaties.
- NOV realiseert een structurele verbinding met een verscheidenheid aan maatschappelijke organisaties en bedrijven.

2. Belangenbehartiging

In de collectieve belangenbehartiging is de belangrijkste opdracht van NOV het zichtbaar maken van het maatschappelijk belang van vrijwilligerswerk en zorgdragen voor erkenning van dat belang.

Dit doet NOV door:

- met de leden standpunten over actuele thema's te formuleren en deze uit te dragen;
 - door voor de sector belangrijke kwesties op de politieke agenda te zetten;
 - door te reageren op politieke ontwikkelingen en bij te dragen aan beleidsontwikkeling van departementen en andere maatschappelijke organisaties;
 - door hier via de juiste kanalen en met de juiste middelen ruchtbaarheid aan te geven.
- Alle NOV-netwerken spelen een actieve rol in de voeding van de lobby en de belangenbehartiging.

2.1. (Reguliere) landelijke lobbyactiviteiten

De voortdurende ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving maken belangenbehartiging op landelijk niveau onontbeerlijk. Het is de taak van NOV om in contacten met politici en beleidsmakers het maatschappelijk belang van vrijwilligerswerk zichtbaar te maken. Maar ook aandachtspunten als het afbreukrisico door overvragen en de imagoschade door de instrumentele benadering van vrijwilligerswerk zijn onderwerp van gesprek. De intrinsieke motieven voor vrijwillige inzet worden bedreigd door het onvrijwillige, soms zelfs verplichtende, karakter van maatregelen die voortvloeien uit verschillende beleidsvoornemens. Ook de inzet van vrijwilligers als goedkope krachten vormt hiervoor een bedreiging. Hiertoe zijn standpunten geformuleerd en uitgedragen over vrijwilligerswerk als verplichte tegenprestatie in het kader van de Wet Werk en Bijstand en over vervanging van betaalde krachten door inzet vrijwilligers. Vooral in de zorgsector en in het onderwijs neemt de druk op vrijwilligers zorgbarend toe. De belangrijkste oorzaken zijn de wijzigingen in de AWBZ, de Wmo, vergrijzend personeel en bezuinigingen.

Met Mezzo en Actiz is intensief gewerkt aan een gezamenlijke inbreng voor de beleidsbrief van de staatssecretaris van VWS over Mantelzorg en Vrijwilligerswerk. Om onduidelijke redenen heeft het lang geduurd voordat de Tweede Kamer deze brief Mantelzorg ontving. De beleidsvoornemens ten aanzien van vrijwilligerswerk zouden onderdeel worden van het Programma Actief Burgerschap waarover de minister van BZK een beleidsbrief aan de Tweede Kamer zou schrijven. Door de val van het kabinet medio april is deze beleidsbrief er niet meer gekomen. Het kabinet Rutte 1 heeft zodoende voor de vrijwilligerssector twee jaar lang geen beleid opgeleverd.

2.2. Landelijke lobbyactiviteiten rondom de Tweede Kamerverkiezingen

De onvoorziene Tweede Kamerverkiezingen maakten 2012 voor Vereniging NOV een hectisch (Haags) jaar. Meteen na de val van het kabinet begon NOV het lobbydocument 'Wat een verkiezingsprogramma moet bevatten' te schrijven. Dit is ingediend bij de programmacommissies van alle politieke partijen die aan de verkiezingen deelnamen. Er is een netwerkbijeenkomst belegd met de communicatie- en lobbymedewerkers van NOV-leden met als doel om tot een gezamenlijk lobbytraject te komen in de aanloop naar de verkiezingen van 12 september. Dit leidde tot afspraken over gezamenlijk optreden en over gedeelde informatie over individuele lobbyactiviteiten. Op 20 juni vond er een informatieve ontbijtsessie plaats in Den Haag, op locatie van vrijwilligerscentrale HOF (nu PEP Den Haag geheten). Elf politici van CDA, PvdA, ChristenUnie, Groen Links, D66 en VVD gingen in gesprek met vertegenwoordigers van 23 vrijwilligersorganisaties uit allerlei sectoren

(cultuur, natuur, sport, welzijn, emancipatie, informele zorg, leefbaarheid, jongeren etc.), vrijwilligerscentrales en andere stakeholders. Dit bleek een bijzonder effectieve manier om kennis te maken en om actuele onderwerpen te agenderen, die zich leent voor herhaling. Veel politici verbaasden zich over de breedte van het Nederlandse vrijwilligerswerk.

Samen met de MOgroep (werkgeversorganisatie van o.a. Welzijnsinstellingen met een steunpunt vrijwillige inzet) heeft NOV op 6 september voor de eerste keer een verkiezingsdebat Civil Society en Vrijwilligerswerk gehouden. Zeven Tweede Kamerkandidaten gingen in debat met elkaar en met een zaal met 130 aanwezigen over de belangrijkste vraagstukken in de sector. Zij werden ook aan de tand gevoeld over de inhoud van de verkiezingsprogramma's en hun voornemens voor de komende kabinetsperiode. Direct bij aanvang van de onderhandelingen tussen VVD en PvdA zijn door NOV de belangrijkste aandachtspunten uit het verkiezingsdocument onder de aandacht van de onderhandelaars gebracht. Tijdens het onderhandelingsproces heeft NOV gereageerd op (gelekte) voornemens, zoals de afschaffing van de verplichte maatschappelijke stage en de tussenrapportage van de commissie Van Dijkhuizen over fiscale vernieuwingen w.o. advies tot afschaffing giftenaftrek. Alle uitgebrachte standpunten en de genoemde documenten zijn via de NOV-site te lezen: www.nov.nl.

3. NOV-netwerken en bijeenkomsten

NOV-leden bestempelen zingeving, in het bijzonder door visievorming en kennisuitwisseling, als één van de belangrijkste functies van de vereniging. De NOV-netwerken vormen daarvoor de broedplaats. Op de thema- en netwerkbijeenkomsten die NOV organiseert, vindt informatie-uitwisseling plaats over trends, beleid en actuele ontwikkelingen. Binnen de netwerken delen de deelnemers kennis over en deskundigheid op het gebied van belangrijke thema's binnen het vrijwilligerswerk met elkaar. Deze bijeenkomsten versterken de betrokkenheid van de leden bij NOV en de samenhang tussen organisaties met gezamenlijke visies en belangen.

Centrales en organisaties

Binnen de vereniging opereren verschillende netwerken, die aansluiten op de behoefte van de twee belangrijkste ledengroepen: NOVi, het netwerk voor vrijwilligerscentrales en steunpunten en een aantal (thematische) netwerken voor de landelijke organisaties. De netwerken hebben soms een structureel karakter, zoals het netwerk LOVZ dat zich bezighoudt met vrijwilligerswerk in de zorgsector en NOVi, het netwerk van lokale en regionale steunpunten vrijwillige inzet. Andere netwerken zijn meer thematisch en kennen een wisselende samenstelling, zoals het netwerk Wet- en Regelgeving. Zij spelen in op de actualiteit en hebben geen vaste vergaderfrequentie.

In 2012 waren vier netwerken van vrijwilligersorganisaties actief, te weten het Landelijk Overleg Vrijwilligers in de Zorg (LOVZ), het netwerk Jeugd, tegenwoordig vooral verbonden aan het project In veilige handen, het netwerk Wet- en Regelgeving en het nieuw gestarte netwerk Lobby en Communicatie. Deze netwerken komen vier tot zes keer per jaar bijeen. De deelnemers delen in toenemende mate ontwikkelde kennis, ervaringen en instrumenten met elkaar, weten elkaar te vinden als het gaat om voorbeelden van aanpak van problemen en in veranderingen. Ook worden er gezamenlijke lobbyactiviteiten voorbereid en projecten binnengehaald. De netwerken bepalen jaarlijks hun eigen agenda.

Alle netwerken zijn verbonden met een portefeuillehouder in het NOV-bestuur. Door de gefaseerde ontvlechting van NOV en MOVISIE, werden de netwerken NOVi en Wet- en regelgeving in 2012 nog ondersteund door MOVISIE.

3.1. Netwerk vrijwilligerscentrales en steunpunten, NOVi

Het landelijk netwerk NOVi heeft goede banden met regionale vrijwilligerscentralen netwerken en overlegvormen in het land, zoals netwerk Noord-Nederland, netwerk grote steden, netwerk Noord-Holland en netwerk Noord-Veluwe. Hierdoor zijn het bereik en het draagvlak van NOVi groot. De centrale uitwisseling van kennis, informatie en meningen draagt bij aan versterking van de branche.

NOVi kwam in 2012 twee keer bijeen, los van de jaarconferentie Vrijwilligerscentrales. De belangrijkste agendapunten waren:

- het project Vrijwilligersacademie, ontwikkeld in samenwerking met Skanfonds;
- de ontwikkeling van een branche-informatiesysteem;
- de voortgang en afronding van het project Leren van Elkaar;
- de organisatie van twee conferenties.

Twee conferenties

De conferentie op 21 juni onder de titel 'U join the Big Society' startte met een inspirerende inleiding door politicoloog en publicist Jos van der Lans. De 140 deelnemers discussieerden in twee rondes aan dialoog- en inspiratietafels over verschillende onderwerpen als 'welzijn nieuwe stijl', profilering van de vrijwilligerscentrales, actief sociaal ondernemerschap, de verschillen tussen zorgvrijwilligers en andere vrijwilligers en vormen van geleid vrijwilligerswerk. Op 15 november vond een tweede, kleinere conferentie plaats met ruim 50 deelnemers. Hierin ging het over het veranderende begrippenkader vrijwilligerswerk en in het verlengde daarvan over grenzen aan vrijwilligerswerk.

Bezuinigingen en lobby

Verder richtten de verschillende lobbyactiviteiten zich op het structureel investeren door gemeenten in de ondersteunende infrastructuur voor het lokale vrijwilligerswerk. In 2012 bleven de effecten van gemeentelijke bezuinigingen voor de vrijwilligerscentrales en lokale organisaties nog beperkt. Veel gemeenten kondigden echter bezuinigingen aan voor 2013 en de periode daarna. Deze ontwikkelingen worden in NOVi-verband nauwlettend gevolgd.

Leren van Elkaar

In mei 2012 zou het project Leren van Elkaar, een samenwerking tussen NOV en het Verwey-Jonker Instituut, ten einde lopen. Het project bood aan vrijwilligerscentrales in het hele land de mogelijkheid en (financiële) ondersteuning om 21 regionale bijeenkomsten te organiseren voor vrijwilligersorganisaties in zorg, welzijn en sport. In deze bijeenkomsten konden de centrales ervaringen en kennis uitwisselen over het werven en binden van vrijwilligers. Na een teleurstellende start ging de financier, het ministerie van VWS, akkoord met verlenging van de projecttermijn tot het tweede kwartaal van 2013. De inzet van een (vrijwillige) projectcoördinator zorgde voor een impuls aan de uitvoering. Uiteindelijk organiseerden dertien centrales en steunpunten een of meerdere succesvolle bijeenkomsten. Het Verwey-Jonker Instituut bood inhoudelijke ondersteuning bij elk van deze bijeenkomsten.

3.2. Netwerk Jeugd

Het netwerk Jeugd was de afgelopen jaren voornamelijk gericht op de preventie van seksueel misbruik van minderjarigen (en andere kwetsbaren) in het vrijwilligerswerk. Het succesvolle project In veilige handen is in 2007 voortgekomen uit het vrijwillige jeugdwerk binnen NOV en richt zich inmiddels op het brede vrijwilligersveld. Ook vanuit andere maatschappelijke sectoren is er veel belangstelling voor de aanpak en de ontwikkelde instrumenten. Voor dit thema bestaat ook veel aandacht bij fondsen en overheden die vrijwilligersorganisaties subsidiëren. Het ministerie van Veiligheid en Justitie is vanaf de aanvang een belangrijke partner in dit project.

In veilige handen en tuchtrechtspraak

In 2012 is in een gezamenlijk project met MOVISIE gewerkt aan de ontwikkeling van een registratielijst van daders. Op registratie zijn strikte privacyregels van toepassing en aan de registratielijst is tuchtrecht verbonden. Het NOV-bestuur heeft besloten een aparte stichting op te richten voor de uitvoering van de tuchtrechtspraak. Voor deze Stichting Tuchtrecht Vrijwilligerswerk is een bestuur gevormd. Verder zijn er twaalf kandidaten voor het tuchtcollege geworven, zijn de statuten, voorwaarden en reglementen voor de stichting geformuleerd, is een blauwdruk voor de gemeenschappelijke tuchtrechtprocedures vastgesteld en zijn de kandidaten voor een auditcommissie geworven.

Vereniging NOV wordt de formele beheerder van de registratielijst, die technisch is ondergebracht bij JustID. De beslissing over toegang tot het tuchtrechtstelsel wordt onder

verantwoordelijkheid van NOV genomen. De auditcommissie adviseert het bestuur over de aanvragen van organisaties die aan het tuchtrechtsysteem willen deelnemen. Het beheer van de registratielijst en de administratie van het tuchtcollege worden tot en met 2014 gefinancierd door het Ministerie van Justitie, daarna moet de sector zelf zorgdragen voor de financiering.

In 2012 is actief gewerkt aan het ontwikkelen van een breed draagvlak, dat zo belangrijk is voor de implementatie van de registratielijst en voor het tuchtrechtsysteem. Een zogenaamde koplopergroep neemt hierin het voortouw. Deze twaalf organisaties hebben intern de voorbereidingen getroffen om in de loop van 2013 met het tuchtrecht van start te gaan.

Extra In veilige handen

In het verlengde van In veilige handen is in 2012 een tweetal kleinere projecten uitgevoerd, beide in nauwe samenwerking met MOVISIE, die hiervoor de projectleiding leverde.

Het eerste is het Project Invoering Gratis VOG voor vrijwilligers die met kinderen werken. Het gaat daarbij om de getrapte invoering van de gratis VOG (Verklaring Omtrent Gedrag). Onderdelen van dit proces zijn informeren van organisaties in het vrijwillige jeugd- en jongerenwerk, het begeleiden van de praktische invoering en overleg voeren met het ministerie, Centraal Orgaan VOG (COVOG) en Justis. Met het oog op de praktische uitvoerbaarheid en de financiële realiteit heeft het ministerie voorrang gegeven aan de invoering van de gratis VOG voor vrijwilligers in de sport, scouting en bij de Stichting Kindervakantiekampen aangesloten organisaties.

Het tweede is het project Verspreiding en implementatie van de resultaten van In veilige handen op lokaal niveau. Dit project wordt gefinancierd door ZonMw, omdat het lokale vrijwilligersorganisaties stimuleert en ondersteunt om preventief beleid te voeren. In het kader van dit project worden informatiebijeenkomsten georganiseerd en trainers opgeleid die op hun beurt vrijwillige adviseurs sociale veiligheid voor organisaties kunnen trainen.

Ten slotte is ook de lobby voor verlaging van de kosten - of beter nog: het gratis maken - van de VOG voor alle vrijwilligers die met kwetsbare mensen werken, onverminderd voortgezet.

Doorstart Netwerk Jeugd

Het netwerk Jeugd is de laatste jaren helemaal in beslag genomen door het project In veilige handen. In 2012 is een start gemaakt met de revitalisering van het netwerk door het een actueel en inhoudsgericht karakter te geven voor organisaties die echt met en voor jeugd werken. Hiervoor zijn de aangesloten jeugdorganisaties benaderd en is contact gezocht met enkele - minder traditionele - jongerenorganisaties als De Slinger en de Nederlandse Jeugdraad (NJR). De doorstart is hiermee nadrukkelijk ook gericht op het vergroten van het draagvlak. Aan alle betrokkenen is gevraagd de agenda voor het hernieuwde netwerk te bepalen. In 2013 wordt daaraan verder inhoud en uitvoering gegeven. Naar verwachting komt de werkgroep tot een uitgebreide agenda voor kennisuitwisseling en samenwerking. In een later stadium kunnen organisaties die met jeugd werken wellicht aanhaken.

3.3. Netwerk Landelijk Overleg Vrijwilligersorganisaties in de Zorg, LOVZ

LOVZ biedt een platform voor organisaties die werken voor en met vrijwilligers in de zorg. Zij kunnen er inhoudelijk kennis en ervaring uitwisselen, inspiratie opdoen en samenwerkingsverbanden stimuleren op deelterreinen binnen de informele zorg. Deelnemers zijn Agora, Landelijke Unie van Vrijwilligers, Kerk in Actie PKN, Landelijke Vereniging Humanitas, Landelijk Steunpunt Vrijwillige Thuishulp, Mezzo, Nationale Vereniging De Zonnebloem, Stichting Johanniter Hulpverlening, Stichting Present Nederland, Nederlandse Patiënten Vereniging, Nederlandse Rode Kruis, Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg Nederland, Stichting Present en Stichting Alzheimer Nederland. Het netwerk wordt voorgezeten door de heer Tom de Graaff van LUVV.

In 2012 vergaderde het LOVZ vijf keer, onder meer over de volgende onderwerpen:

- Veranderingen in de AWBZ en Wmo;
- Ontwikkeling van de toolkit preventie Ouderenmishandeling;
- Versterken lokale besturen

Belangrijk is het eigen onderzoek naar de mogelijkheden voor samenwerking en afstemming op het gebied van deskundigheidsbevordering. Hiervoor is er een inventarisatie opgemaakt van het huidige aanbod van trainingen en cursussen. Een werkgroep van opleidingsdeskundigen van de verschillende organisaties gaat de mogelijkheden verder beoordelen en uitwerken.

Presentaties van nieuwe projecten en nieuwe initiatieven werden tijdens de bijeenkomsten verzorgd door Fonds Sluyster van Loo over het subsidieprogramma Vitaliteit ontmoet kwetsbaarheid en door de initiatiefnemers van Zorg voor Elkaar, digitale bemiddeling van vrijwilligers voor mensen die hulp nodig hebben. Op verzoek van de Inspectie Volksgezondheid is met een van de inspecteurs oriënterend gesproken over het versterken van toezicht op de zorg aan kwetsbare ouderen, met name over de rol die vrijwilligers(organisaties) daarin (kunnen) spelen.

3.4. Netwerk Wet- en Regelgeving

Jaarlijks wordt nieuwe wetgeving gemaakt of worden regels aangepast. Een aantal daarvan raakt het vrijwilligerswerk. Ministeries en politiek moeten tijdig geattendeerd worden op mogelijke knelpunten voor vrijwilligers. NOV doet er alles aan om bij het wetgevingstraject betrokken te zijn en tijdig haar inbreng te leveren. Met deskundigen van aangesloten organisaties bereidt NOV de belangenbehartiging en de politieke lobby voor. Vaak zijn deze deskundigen ook betrokken bij de uitvoering ervan.

Het netwerk Wet- en Regelgeving wisselt - uitgaande van de vereiste deskundigheid - per onderwerp van samenstelling, maar er is in de loop der tijd een vaste kerngroep van twaalf (juridisch en fiscaal) deskundigen ontstaan.

Het netwerk is in 2012 tweemaandelijks bijeen gekomen. In februari verzorgde Loyens Loeff voor een twintigtal deelnemers een informatiemiddag over Europese en landelijke ontwikkelingen rond de BTW. Andere agendapunten waren:

- Ontwikkelingen op het gebied van auteursrechten;
- Kantineregeling in de btw;
- Digitale Evenementenassistent;
- Drank- en Horecawet;
- Verhoging van assurantiebelasting;
- Voorgenomen forensentax;
- Veranderingen basishulpverlening BHV;
- E-learning verkeersregelaars door NOC*NSF;
- Digitale Instructie Verantwoord Alcoholen (IVA).

De laatste twee producten zijn begin 2013 online beschikbaar gekomen.

Er is een politieke lobby gevoerd over de uitvoeringsregeling van de in 2011 vastgestelde Geefwet. Vooral over zogenaamde Steunstichting SBBI bestond grote ontevredenheid. Ten eerste vanwege de beperking tot de sectoren sport en muziekgezelschappen en ten tweede omdat de stichting alleen in het leven geroepen kan worden voor jubilea (eens per vijf jaar). In de hectiek rondom de val van het kabinet is de uitvoeringsregeling - zonder nadere discussie met de vaste Kamercommissie - door de staatssecretaris vastgesteld. In 2012 is slechts één steunstichting opgericht, de lobby voor verbreding van de mogelijkheid om steunstichtingen op te richten zal in 2013 worden voortgezet.

3.5. Netwerk Lobby en Communicatie

Meteen na de val van kabinet Rutte I heeft NOV de communicatiedeskundigen van de lidorganisaties opgeroepen om de lobby in de aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen voor te bereiden. Dit mondde uit in een gezamenlijke lobby met NOV als woordvoerder voor de sector. Maar ook in het formuleren van een gezamenlijk verhaal met kernachtige actiepunten waarmee de leden in de lobby op hun eigen beleidsterrein de belangen van het vrijwilligerswerk onder de aandacht kunnen brengen.

Na het gezamenlijke lobbytraject en de debatten is besloten het netwerk Lobby en Communicatie een structureel karakter te geven om de connecties van de achterban goed te benutten en ook zo het draagvlak te vergroten. In december is in een netwerkbijeenkomst de eerste stap gezet voor het opstellen van een lokaal georiënteerd beleidsdocument dat kan worden gebruikt voor de lobby in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen in 2014. Een twintigtal leden werkt daar (zeer) intensief aan mee.

3.6. Themabijeenkomsten en debatten

In 2012 zijn vele themabijeenkomsten, twee conferenties en een landelijk congres gehouden. Deze worden in andere paragrafen beschreven.

Themabijeenkomsten dragen bij aan verspreiden van relevante beleidsinformatie onder de leden en leveren NOV belangrijke signalen op om haar visie te vormen en om namens de leden actuele standpunten in te nemen. Ook worden er regelmatig debatten georganiseerd, ter bevordering van de zingeving, kennisuitwisseling en visievorming.

Landelijk congres Reuring in Vrijwilligerswerk op 30 oktober

Op verzoek van de Centra voor Maatschappelijke Ondersteuning (CMO's) van de drie noordelijke provincies heeft NOV inhoudelijk en organisatorisch ondersteuning geboden bij het realiseren van een landelijk congres in het kader van het Europees programma Europe for Volunteers (E4V). De titel Reuring in Vrijwilligerswerk verwijst naar het strategisch (mee)bewegen van het vrijwilligerswerk met een keur aan veranderingen en bewegingen: Europa; wensen van (lokale) overheden; vrije en actieve burgers; de bezuinigingen op verschillende fronten.

Prof. Dr. Lucas Meijs, verbonden aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam en Eva Hambach van het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk te Antwerpen verzorgden de inleidingen en colleges (terug te zien op www.nov.nl/kwaliteit-en-diensten). Bijna 200 deelnemers namen actief deel aan debatten en workshops over onderwerpen als lokale samenwerking, Leren van Elkaar, veiligheid, het anders omgaan met vrijwilligers en het werven van vrijwilligers onder eigen leden. De ANWB, De Zonnebloem, Vrijwilligers in Veiligheid, TNO, Stichting Present, De Lage Landen, Europass, Verwey-Jonker Instituut, CMO Groningen en de Nederlandse Culturele Sportbond leverden een inhoudelijke bijdrage aan het congres.

4. Kwaliteit

Aandacht voor kwaliteit is niet alleen sterk verbonden met het verbeteren van de eigen organisatie, het aantrekkelijk blijven voor vrijwilligers en stakeholders, maar dus ook met het imago van vrijwilligerswerk. Kwaliteit is van toenemend belang in een wereld waar tenders en aanbestedingen een steeds grotere rol spelen, zowel landelijk als lokaal. De twee kwaliteitsproducten die NOV uitreikt blijken daarbij van belang te zijn. Dat blijkt ook uit de bezoekcijfers van de website, waar kwaliteit hoog scoort. Deze onderscheidingen zijn gericht op de twee grote sectoren van NOV-leden:

- het Keurmerk Steunpunt Vrijwillige Inzet: het kwaliteitskeurmerk voor Vrijwilligerscentrales en steunpunten vrijwilligerswerk en
- Goed Geregeld: de kwaliteitsonderscheiding voor vrijwilligersorganisaties.

In 2012 voerde MOVISIE deze taken uit, in principe zou daarvoor na 2013 ook een andere partner kunnen worden gezocht

4.1. Het Keurmerk Steunpunt Vrijwillige Inzet

Vrijwilligerscentrales en steunpunten vrijwilligerswerk zijn voor zowel de gemeenten als voor vrijwilligersorganisaties hét aanspreekpunt op het gebied van vrijwilligerswerk. Voor de gemeenten vormen zij een belangrijke speler binnen de Wmo. Met informatie en advies, belangenbehartiging, bemiddeling, deskundigheidsbevordering, promotie en ontwikkeling van nieuwe activiteiten, ondersteunen zij het lokale vrijwilligersveld.

Om de kwaliteit van deze ondersteuning te waarborgen en te stimuleren kent NOV al sinds 1999 het Keurmerk Steunpunt Vrijwillige Inzet toe. De beoordeling en advisering van de aanvragen van het keurmerk en het beheer van een helpdesk werd in 2012 nog door MOVISIE uitgevoerd. Een door het NOV-bestuur gevormde Toetsingscommissie Keurmerk kent op grond van de adviezen de Keurmerken toe.

In 2012 zijn zeven nieuwe keurmerken toegekend, waarmee het totaal aantal Keurmerken op 26 komt. Daarnaast is een nieuw leaflet ontwikkeld en verspreid onder alle steunpunten.

4.2. Kwaliteitsonderscheiding Goed Geregeld

Goed Geregeld is de kwaliteitsonderscheiding voor alle vrijwilligersorganisaties. De digitale Zelfevaluatie Vrijwillige Inzet Goed Geregeld brengt de kwaliteit van het vrijwilligersmanagement en -beleid van organisaties in beeld. Een netwerk van bijna zestig adviseurs, werkzaam bij lokale/regionale steunpunten vrijwilligerswerk, vervult samen met MOVISIE de advies- en beoordelingsrol. NOV reikt de hieraan gekoppelde kwaliteitsonderscheiding uit aan vrijwilligersorganisaties die een voldoende score behalen en daarmee laten zien dat zij succesvol werken met en aantrekkelijk zijn voor vrijwilligers.

Omdat het aantal aanvragen voor de kwaliteitsonderscheiding groeit, is het landelijk budget niet langer toereikend. Daarom is in 2012 een nieuw financieringsmodel ontwikkeld en ingevoerd. In dit model betaalt de aanvrager voor de zogenaamde tweede toetsing aan de landelijke kwaliteitsnorm. Ook kunnen de vrijwilligerscentrales voor de inzet van hun adviseur - bij het eerste advies en ondersteuning van de aanvraag - een prijs in rekening brengen. Het landelijk budget wordt in het nieuwe model door NOV uitsluitend ingezet voor het actualiseren van de landelijke kwaliteitsnorm en voor de landelijke training en ondersteuning van de adviseurs.

In 2012 zijn twintig nieuwe aanvragen beoordeeld en drie herbeoordelingen uitgevoerd, de onderscheiding kon aan drieëntwintig organisaties worden uitgereikt dan wel worden verlengd.

5. Ontwikkeling nieuwe projecten

Vereniging NOV blijft zich ontwikkelen en werkt met veel partijen samen. Geregeld komen daar nieuwe projecten uit voort. Twee grote ontwikkelingen zijn die van Premieplan en het project Vergroting Draagvlak NOV.

5.1. Project Premieplan

Premieplan is van oorsprong een initiatief van het Roomsch Catholijk Oude Armen Kantoor (RCOAK), Fonds Sluyterman van Loo (Fonds SvL) en het Nationaal Ouderen Fonds (NOF). Het is een middel om de geldwerving te stimuleren voor kleinschalige lokale activiteiten die gericht zijn op het welzijn van ouderen. Een voorwaarde hierbij is dat de geldinzamelingsactiviteit een groot bereik heeft en bij zoveel mogelijk mensen de aandacht vestigt op het welzijn van ouderen. De netto-opbrengst van geldwervende activiteiten wordt door de fondsen verdubbeld. Deelnemende organisaties zijn naast NOF ook De Zonnebloem, de ANBO, PCOB, Johanniter Hulpverlening, KBO-Brabant en Humanitas, allemaal leden van NOV.

NOV, als breed netwerk van landelijke vrijwilligersorganisaties, is een goed platform om Premieplan verder uit te rollen, te versterken en op termijn uit te breiden. Daarom wordt Premieplan aan NOV overgedragen. Voor NOV is het anderzijds ook een middel om aan draagvlakverbreding te werken. Om dat met ingang van 1 januari 2013 mogelijk te maken is een Plan van Aanpak gemaakt, dat vanaf medio 2012 stapsgewijs is uitgevoerd.

Op grond van inventarisatie en vergelijking van de al in omloop zijnde handreikingen is de Regeling Premieplan NOV tot stand gekomen. Deze bevat de uniforme werkwijze, de aanvraagprocedures, de voorwaarden en toetsingscriteria. Deze regeling geldt met ingang van 2013 voor alle bestaande en nieuw deelnemende organisaties.

Ten behoeve van het nieuwe project is een centrale werkorganisatie ontwikkeld en ingericht. In samenwerking met alle partnerorganisaties is een functioneel ontwerp gemaakt voor een centraal digitaal systeem voor de registratie, afhandeling en bewaking van de procedure van ingediende aanvragen. Het NOV-bureau volgt zo het verloop en de uitvoering van de aanvraagprocedure, doet uitbetalingen aan de partners (op basis van verzoeken om betaling) en beheert het jaarlijkse Premieplanbudget.

De website Premieplan is gebouwd en getest en in december vanuit de verschillende eigen systemen door de deelnemende partners gevuld met de projectaanvragen die nog in behandeling zijn.

Er is een geïntegreerd communicatiebeleid opgesteld. Om Premieplan een herkenbaar eigen gezicht te geven is een nieuw logo ontworpen. Met de deelnemende koepels is overleg gevoerd over de meest effectieve communicatievormen en (digitale en papieren) communicatiemiddelen, om een aanbod te kunnen ontwikkelen dat het beste bij de partners en hun achterbannen past. De behoefte aan ondersteuning door NOV bij de introductie of verspreiding van koepelniveau naar afdelingen en groepen is in kaart gebracht. Vooral de startende partners zullen van dit aanbod gebruik maken. Dit is maatwerk per organisatie. Het geheel aan communicatievormen en -materialen zal in een later stadium ook worden ingezet voor het werven van nieuwe sectoren, financiers en doelgroepen.

De Algemene Ledenvergadering van NOV heeft Premieplan als onderdeel van het Jaarprogramma 2013 van haar Strategisch Beleidsplan NOV op weg naar 2020 voor het eerst opgenomen en vastgesteld. De uitvoering is op 1 januari 2013 van start gegaan.

5.2. Project Versterking Draagvlak NOV

In 2012 is een integraal communicatieplan voor NOV opgesteld. Bij de vaststelling ervan is door het bestuur de hoogste prioriteit gegeven aan het werven van nieuwe leden en het verbreden van het draagvlak. Immers, hoe groter en meer divers de achterban, des te groter de kracht van de lobby en van de belangenbehartiging. Vanuit deze invalshoek is het project Versterking Draagvlak NOV ontstaan.

Het versterken van de vereniging kan bereikt worden door:

- Meer leden aan NOV te binden;
- Intensivering van contacten met de lidorganisaties;
- Vergroting van de participatie van leden in beleidsvoorbereiding en netwerken;
- Voor belangenbehartiging, lobby en informatie-uitwisseling beter gebruik te maken van de bij de lidorganisaties aanwezige expertise en kennis;
- Beter en breder (online) te communiceren over de producten van de vereniging en ze zo toegankelijk te maken voor een grotere doelgroep.
- Meer inkomsten en opdrachten te verwerven.

Al deze wervende en bindende aspecten zijn beschreven in ons beleidsplan en in concrete activiteiten uitgewerkt in een meerjarig plan van aanpak. Met de uitvoering ervan is al deze zomer een aanvang gemaakt.

Om beter inzicht te krijgen in de uitbreidingsmogelijkheden, hebben twee vrijwilligers een verkenning gedaan naar en binnen sectoren waar voor NOV potentiële lidorganisaties te vinden zijn. Dat is bijvoorbeeld het geval in de sectoren groen, amateurkunst en cultuur. Met verschillende lidorganisaties uit deze sectoren zijn contacten gelegd. Met een uitnodigend aanbod van inhoudelijk interessante bijeenkomsten verwacht NOV meer organisaties uit deze sectoren aan zich te kunnen binden.

Ook is er een eerste versie van het Kennisplatform gemaakt. Hierbij kunnen leden in een beschermde omgeving informatie delen over projecten, beleid, (vrijwilligers)profielen, onderzoek etc. Naar verwachting zal het systeem april 2013 live staan en na de zomer van 2013 al echt vulling hebben. Hiermee is er naast de bijeenkomsten voor de leden een mogelijkheid om concreet gebruik te maken van elkaars kennis en ervaring. Deze kennis wordt in beperktere mate uitgeserveerd via de website, nieuwsbrieven en de LinkedIn-groep zodat ook niet-leden een goed idee krijgen van wat lidmaatschap voor ze kan betekenen.

Het projectplan Versterking Draagvlak NOV is ingediend bij het Oranje Fonds, dat hiervoor in 2012 een overbruggingsbijdrage beschikbaar stelde. Daardoor werd het mogelijk het projectplan te ontwikkelen en een begin te maken met de uitvoering op onderdelen. Gezien de opbouwfase waarin het NOV-bureau verkeert is in december voor 2013 wederom een overbruggingsbijdrage aan het Oranje Fonds gevraagd.

6. Communicatie, PR en imago

De rol van vrijwilligerswerk in de samenleving is groot, maar wordt niet altijd voldoende gezien en zeker niet altijd erkend. Daarom blijven promotie en imagoverbetering belangrijke taken voor de gehele branche. In alle communicatie-uitingen, publiciteitscampagnes en imago-projecten zal NOV de rol en het belang van vrijwilligers in de samenleving op een duidelijke manier onder de aandacht brengen van pers, overheid, beleidsmakers en burgers. De ontwikkeling en het beheer en onderhoud van een interactieve website en van sociale media zijn voor de communicatie binnen en buiten de vereniging van cruciaal belang. Soms zijn PR en communicatie integraal onderdeel van een project of activiteit, in andere gevallen wordt ad hoc om inzet en uitvoering gevraagd, bijvoorbeeld bij politieke lobby of als een actueel vraagstuk om een standpunt van NOV vraagt.

Geplande communicatie

Voor de uitvoering van alle facetten van het Strategisch Plan en het jaarprogramma 2012 is goede communicatie een basisvoorwaarde. Ter ondersteuning van het nieuwe NOV- bureau heeft het bestuur in april een integraal communicatieplan opgesteld. Veel aandacht is de eerste maanden uitgegaan naar een goede set aan communicatiemiddelen, die voorwaardelijk zijn voor het functioneren van NOV. Er is een nieuwe website gebouwd, www.nov.nl, en de digitale nieuwsbrieven Centrales Centraal en NOV Nieuws voor de organisaties zijn vernieuwd en verschijnen met een grotere frequentie. Via deze nieuwsbrieven worden steunpunten en organisaties geïnformeerd over ontwikkelingen, nieuwe producten, methoden en campagnes. Daarnaast fungeren ze als platform voor onderlinge uitwisseling. Elk van de twee nieuwsbrieven verscheen dit jaar zes maal.

Sociale media

Actief gebruik van sociale media als Twitter en LinkedIn maakte het mogelijk om informatie op een snellere manier in te winnen en te verspreiden. Er zijn twee LinkedIn-groepen ingericht: een open groep Vrijwilligerswerk die momenteel al 2800 deelnemers kent en een gesloten groep NOVi voor de vrijwilligerscentrales, waarvan de teller op 200 deelnemers staat. De beide forums worden actief gebruikt, zowel door NOV als door de leden onderling. Organisaties helpen elkaar door het delen van kennis en ideeën en bij het oplossen van vraagstukken. Voor NOV vormen deze media een goede antenne voor actuele onderwerpen. Via LinkedIn zijn de inhoud van de jaarconferentie en een themaochtend voor vrijwilligerscentrales (juni en november) tot stand gekomen en zijn de deskundigen voor de workshops en presentaties uit eigen ledenbestand gevonden. Dat geldt ook voor het landelijk congres Reuring in Vrijwilligerswerk.

Pers

NOV voerde in 2012 steeds een actief communicatie- en persbeleid rondom evenementen, conferenties, speeches en door haar geformuleerde standpunten. Op landelijk niveau zijn de politieke actualiteit en beleidsontwikkelingen op de voet gevolgd en regelmatig van inhoudelijk commentaar voorzien. Dit gebeurde in de vorm van persberichten, contacten met de diverse media gezocht, ingezonden brieven aan kranten of vakbladen aangeboden en interviews in verschillende media zoals Trouw, NRC, Volkskrant, Metro en Zorg+Welzijn.

Awards

In 2011, het Europees Jaar van het vrijwilligerswerk, zijn de Meer dan handen vrijwilligersprijzen geïntroduceerd. Het ministerie van VWS heeft daarna besloten deze prijzen jaarlijks uit te reiken aan vrijwilligers, organisaties, projecten, bedrijven en

gemeenten die zich in de uitvoering van vrijwilligersactiviteiten en -projecten onderscheiden. De prijzen zijn een belangrijk blijk van waardering en erkenning van het vrijwilligerswerk en dragen bij aan versterking van het imago van de sector.

De Meer dan handen vrijwilligersprijzen worden gefinancierd door het ministerie van VWS en de Vriendenloterij; de organisatie en uitvoering van het project - waaronder de ondersteuning van de jury - was in 2012 een gezamenlijke activiteit van MOVISIE en NOV.

7. Samenwerkingsverbanden

NOV onderhoudt regelmatig contact met andere belangenbehartigers van vrijwillige inzet, zoals Mezzo, de landelijke organisatie voor de mantelzorg; Kunstfactor, waarin de koepels voor amateurkunst zijn verenigd; NOC*NSF voor de sportbonden; de SBF en VFI voor de goede doelen en de MOgroep als werkgeversorganisatie voor welzijn. Zo kan zij goed inspelen en alert reageren op actuele ontwikkelingen. Voor de belangenbehartiging op lokaal niveau zijn voor NOV vooral VNG, het ministerie van BZK, het Oranje Fonds, de MOgroep, MOVISIE en CMO's (Centra voor Maatschappelijke Ontwikkeling) strategische partners. Er is regelmatig contact op bestuurlijk niveau om waar mogelijk en wenselijk beleid en belangenbehartiging op elkaar af te stemmen en samen te lobbyen.

7.1. Alliantie met NOC*NSF

Met NOC*NSF heeft NOV de Alliantie Vrijwilligerswerk gesloten, die gericht is op het in stand houden en versterken van het vrijwilligerswerk in de sportsector. Door de actieve deelname van NOC*NSF aan het netwerk Wet- en Regelgeving is er regelmatig uitwisseling van kennis en deskundigheid over vrijwilligerswerk tussen sportorganisaties en andere vrijwilligersorganisaties.

De gezamenlijke belangenbehartiging richtte zich in 2012 specifiek op de uitvoeringsregeling van de Geefwet, de Drank- en Horecawet, auteursrechten en fiscale onderwerpen. Ook hebben vertegenwoordigers van de sportkoepel en van sportbonden inhoudelijk bijgedragen aan het verkiezingsdocument, de ontbijtsessie en het verkiezingsdebat.

Gezamenlijk zijn de beide organisaties betrokken bij de ontwikkeling van de Evenementenassistent, een digitaal hulpmiddel bij de aanvraag van (gemeentelijke) ontheffingen en vergunningen. Na recente toezegging van financiële steun door BZK voor de realisatie en implementatie ervan, staat het enigszins ontspoorde project weer goed op de rails.

7.2. Buurtalliantie

Vanaf 2009 is NOV partner in de Buurtalliantie, een samenwerkingsproject van 25 partners, dat zich richt op de onderlinge, sector overschrijdende uitwisseling van ideeën en projecten en op de effectieve aanpak van maatschappelijke vraagstukken die zich in de wijk manifesteren. Het is een initiatief van Aedes. NOV heeft als een van de 25 aangesloten partners zitting in de programmaraad en draagt bij aan de organisatie van lokale Tafelbijeenkomsten. NOV heeft meerdere malen tafels voorgezeten en inhoudelijke expertise aangeleverd.

7.3. Coalitie erbij

Het partnerschap van Coalitie Erbij dateert uit 2011. Het is een nationale coalitie van een aantal maatschappelijke organisaties en maatschappelijk betrokken bedrijven die slagvaardig de eenzaamheid in Nederland bestrijden en sociale uitsluiting willen voorkomen. Dit gebeurt door aandacht te vragen voor de problematiek van eenzaamheid bij publiek en politiek en door gezamenlijk projecten te initiëren en aan te bieden aan een breder publiek. Door als coalitie samen te werken, wordt gebruik gemaakt van elkaars mogelijkheden en ervaringen, zoals tijdens de jaarlijkse Week tegen Eenzaamheid. Voor de coalitie verzorgt NOV de communicatie richting haar achterban.

7.4. Platform Informele Zorg

Het Platform Informele Zorg wordt gevormd door een aantal uiteenlopende maatschappelijke organisaties die gezamenlijk een veranderagenda voor de Informele Zorg hebben opgesteld. In het document Samenzorg is een visie ontwikkeld op een duurzame vorm van zorg vanuit een perspectief dat breder is dan de gebruikelijke zorgsector. Deelnemers aan het platform zijn o.a. Actiz, Mezzo, Magenta zorg, PGGM, NOV, Triodos, AAVN, VPTZ en Hogeschool van Amsterdam. De veranderagenda bevat naast deze visie ook een aantal streefbeelden en mogelijke actiepunten die in debatten, bijeenkomsten en in het kader van belangenbehartiging worden uitgedragen.

7.5. Begeleidingsgroep Participatie en Werk

De Begeleidingsgroep Participatie en Werk van de Federatie Maatschappelijke Opvang is in 2012 van start gegaan. Participatie en Werk is een meerjarig uitvoeringsprogramma dat wordt gefinancierd door het ministerie van VWS. Het richt zich op personen die gebruik maken van de maatschappelijke opvang. Zij worden ondersteund bij en gestimuleerd tot een grotere maatschappelijke participatie en indien mogelijk tot werk ('presteren naar vermogen'). Naast NOV nemen ook de MOgroep, Divosa, Achmea en VNG deel aan de begeleidingsgroep.

7.6. MBO Stimuleringsprogramma

De stuurgroep MBO stimuleringsprogramma van MVO Nederland werd gefinancierd door VWS met als doel meer partnerschappen en samenwerking tot stand te brengen tussen bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties. In de stuurgroep zaten vertegenwoordigers van VWS, MOVISIE, Rabo Foundation, ABN AMRO Foundation, Revalidatiefonds, Erasmus Universiteit, Hockeybond, VNG en Samen voor betrokken Ondernemen. In de loop van 2012 werd duidelijk dat VWS geen vervolg ging geven aan het stimuleringsprogramma, de stuurgroep is daarom in november opgeheven.

7.7. Samenwerkende Brancheorganisaties Filantropie

In 2011 heeft de regering Rutte 1 met SBF in het convenant 'Ruimte voor geven' afspraken voor onderlinge samenwerking vastgelegd. Overheid en filantropische instellingen werken op tal van terreinen samen op het publieke belang. Het convenant bevat afspraken die deze samenwerking effectiever kunnen maken. Zo is er aandacht voor de beste manier om de sector te betrekken bij nieuwe wet- en regelgeving en wordt het belang van transparantie en verantwoording onderstreept. Met alle departementen zullen hierover afspraken worden gemaakt. Filantropie is een breed begrip dat niet alleen de vermogensfondsen en fondswervende instellingen omvat, maar ook de doe-kant die NOV vertegenwoordigt: de persoonlijke inzet van tijd, geld en kennis van mensen voor hun medemens en de maatschappij. Omdat de belangen van SBF en NOV complementair zijn aan elkaar, heeft tussen bestuur en directies regelmatig overleg plaats over afstemming en samenwerking.

8. Bestuur en bureau: een nieuwe start

Het jaar 2012 was van groot belang voor de vereniging. Na een periode van acht jaar nauwe verbondenheid met MOVISIE is op 1 januari 2012 gestart met een nieuwe eigen werkorganisatie. Er is gekozen voor een gefaseerde ontvlechting van MOVISIE waardoor de verzelfstandiging in drie stappen tot en met 2014 verloopt.

8.1. Bureauzaken

Op 1 februari opende het verenigingsbureau in het pand aan Maliebaan 71G te Utrecht haar deuren met een driepersoonsformatie, bestaande uit een directeur, een bureaucoördinator en een communicatiemedewerker. Per 1 oktober is een bureausecretaresse aangesteld, waardoor de andere medewerkers meer ruimte krijgen voor inhoud en projecten. De basisformatie komt hiermee op 2,8 fte. Daarnaast zijn in de loop van het jaar zes vrijwilligers op verschillende onderwerpen actief geweest.

Mede dankzij een overbruggingsbijdrage van het Oranje Fonds en extra budget voor frictiekosten van het ministerie van VWS kon het verenigingsbureau al kort na de start op de minimaal noodzakelijke sterkte worden gebracht. Daardoor was het in staat om de nieuwe organisatie op verantwoorde wijze op te bouwen en tegelijkertijd de NOV-kernfuncties (belangenbehartiging en platform voor kennis en informatie delen) uit te voeren, in goede inhoudelijke samenwerking en afstemming met de leden.

De kantoororganisatie, het relatiebeheersysteem, de gehele ICT-voorziening, de financiële administratie, moesten geheel nieuw worden opgezet. Ontvlechting van MOVISIE betekende dat uit de bestaande systemen van MOVISIE alle gegevensbestanden van NOV opnieuw moesten worden ingevoerd. Ook het ontwerp en de bouw van een nieuwe website zijn in de loop van de zomer gerealiseerd. In oktober ging de geheel nieuwe website de lucht in. Gedurende de opbouwfase bleef de winkel gewoon open, de netwerken draaiden en de belangen werden intensief behartigd, vooral nadat in april het kabinet viel.

Na een hectisch eerste jaar is het NOV-bureau een kleine professionele kernorganisatie waarin een aantal strategische functies is samengebracht waarmee de juiste verbindingen kunnen worden gelegd tussen de verschillende activiteiten. Een organisatie die de energie en kennis van leden zo efficiënt en effectief mogelijk inzet voor het gezamenlijk belang en die het bestuur van de vereniging ondersteunt. Dit vergt een brede, multifunctionele inzet van alle medewerkers van het bureau.

8.2. Bestuurszaken

Het bestuur vergaderde in 2012 zes keer. Naast de gebruikelijke jaarstukken als het jaarverslag, de financiële verantwoording, het werkprogramma en de begroting stonden zaken als een nieuw financieringsmodel voor Goed Geregeld en de relatie tussen bestuur en bureau op de agenda.

Met de start van de nieuwe werkorganisatie ontstond tevens een nieuwe verantwoordelijkheid voor het bestuur, namelijk die van het werkgeverschap voor de medewerkers van het verenigingsbureau. In een van de eerste bestuursvergaderingen van 2012 zijn daarom een bestuursreglement en een directiestatuut vastgesteld. Om een werkbare, effectieve en efficiënte aansturing van de werkorganisatie mogelijk te maken heeft het bestuur besloten een dagelijks bestuur in het leven te roepen. Dat bestaat uit de

voorzitter, secretaris en penningmeester. Ook moest een nieuwe accountant worden gezocht. Daarvoor is op grond van een profiel offerte gevraagd bij een drietal bureaus. De keuze is gevallen op Q Accountants te Nijmegen.

Bestuur 2012

De samenstelling van het Bestuur van de vereniging was in 2012 als volgt:

<i>Naam</i>	<i>Functie</i>	<i>Portefeuille</i>
Dhr. M. Ernsting (01.06.2006; 21.06.12 herbenoemd 3 ^{de} termijn)	Voorzitter	Belangenbehartiging, lobby, representatie, filantropie, netwerk LOVZ
Dhr. M. van Westerlaak (09.06.2005; afgetreden 31.12.2012)	Penningmeester/secretaris	Netwerk jeugd- en jongerenorganisaties
Dhr. F. Boersma (01.01.2012-31.12.2014; 1 ^e termijn)	Bestuurslid	Netwerk Wet- & Regelgeving, In veilige handen
Mw. A. Leijten (01.01.2012-31.12.2014; 1 ^e termijn)	Bestuurslid	Netwerk Communicatie
Mw. C. Linzel-De Vries (01.11.2009; 29.11.2012 herbenoemd 2 ^e termijn)	Bestuurslid	Toetsingscommissie Keurmerk Steunpunten
Mw. M. de Leeuw (01.11.2009; 29.11.2012 herbenoemd 2 ^e termijn)	Bestuurslid	Vrijwilligerscentrales, Netwerk NOV <i>i</i>
Dhr. M. Sini (01.01.2003; afgetreden 31.12.2012)	Bestuurslid	Vice-voorzitter, diversiteit
Dhr. W. de Vries (02.06.2008; 16.12.2011 herbenoemd 2 ^e termijn)	Bestuurslid	Vrijwilligerscentrales, Netwerk NOV <i>i</i>

De algemene ledenvergaderingen

De Algemene Ledenvergaderingen bieden elke keer een goede gelegenheid voor het bestuur om met de leden in debat te gaan. De ALV van 21 juni werd gecombineerd met de jaarlijkse conferentie voor vrijwilligerscentrales in Parnassos te Utrecht. De agenda omvatte naast de behandeling van het inhoudelijke en financiële Jaarverslag 2011 ook de zeer inspirerende lunchlezing door Jos van der Lans, publicist, onder de titel 'Burgerkracht: Loslaten, vertrouwen, verbinden'. Deze lezing vormde tevens de start van de conferentie van vrijwilligerscentrales 'U join the Big Society', waarin de 140 deelnemers in debatgroepen discussieerden over verschillende aspecten van dit thema.

Ook de ALV van 29 november vond plaats in Parnassos te Utrecht. De belangrijkste agendapunten waren het Strategisch beleid en jaarprogramma 2012, de contributieregeling en de benoeming van de nieuwe accountant. Bij deze gelegenheid werd afscheid genomen van de heren Mohamed Sini en Marco van Westerlaak, die zich respectievelijk vanaf 2003 en 2005 als bestuurslid en penningmeester hebben ingezet voor de vereniging. De middag

werd afgesloten met het themadebat 'Actief Burgerschap en burgerparticipatie'. Deelnemers aan dit debat waren Geert Hoogenboom van de Landelijke Vereniging van Kleine Kernen, Rinske van Noortwijk van Greenwish, Mathijs Huis in 't Veld van Zorg voor Elkaar en Frank van Bussel van de Koninklijke Nederlandsche Heidemij. De discussie werd geleid door onderzoeker/auteur Nico de Boer en leverde interessante inzichten (en soms spanningen) op over de relatie van burgerinitiatieven en meer geïnstitutionaliseerd vrijwilligerswerk en de houding/rol van de overheid ten opzichte van burgerparticipatie, dat zich niet (zo eenvoudig) met beleid laten sturen.

9. Samenvattend overzicht

Het samenvattend overzicht is een opsomming van de belangrijkste kernactiviteiten, projecten en resultaten die zijn uitgevoerd en bereikt in 2012.

Belangenbehartiging

- Belangenbehartiging op voornamelijk landelijk niveau, aanbod voor organisaties en vrijwilligerscentrales voor ondersteuning op lokaal niveau.
- Opbouw en onderhoud contacten met nieuwe fractiewoordvoerders in de Tweede Kamer op de voor vrijwilligerswerk meest relevante beleidsterreinen.
- Landelijk verkiezingsdocument 'Wat een verkiezingsprogramma moet omvatten' met daarin de belangrijkste aandachtspunten voor politieke partijprogramma's.
- Publicatie over partijprogrammavergelijking in aanloop naar verkiezingen van Tweede Kamer op 12 september.
- Lobbydocument voor de onderhandelaars voor het nieuwe kabinet, de heren Kamp en Bos en voor de formerende fracties van VVD en PvdA.
- Lobby gratis VOG voor alle vrijwilligers die met kwetsbare doelgroepen werken.
- Bestuurlijke en ambtelijke contacten met verschillende departementen zoals Binnenlandse zaken, VWS, Financiën, OCW, Sociale Zaken, Veiligheid & Justitie, EL&I en met de Belastingdienst en UWV.
- Samenwerking en afstemming met publieke en maatschappelijke (koepel)organisaties als VNG, NOC*NSF, de Kunstfactor, MVO Nederland, MKB en VNO/NCW, wetenschappelijke instituten, MOgroep, Aedes, Federatie Maatschappelijke Opvang, Stichting Lezen en Schrijven.
- Structurele aandacht voor wet- en regelgeving en de beoordeling ervan op mogelijke gevolgen voor vrijwilligers(organisaties). Bijdragen aan voorstellen voor verbetering, zo nodig politieke lobby voeren.
- Samenwerking en afstemming met Samenwerkende Brancheorganisaties Filantropie over uitvoering convenant Filantropie met regering.
- Contacten met fondsen over ontwikkeling, uitvoering en financiering diverse projecten: Oranje Fonds, Skanfondsen, RCOAK, Fonds Sluyterman van Loo, VSBfondsen, Fonds 1818.

Netwerken

- Het (laten) organiseren en inhoudelijk ondersteunen van in totaal 17 bijeenkomsten van de verschillende ledennetwerken.
- Start van twee nieuwe structurele netwerken, te weten Jeugd en Lobby & Communicatie.
- Themabijeenkomst landelijke en Europese ontwikkelingen BTW- wetgeving, met medewerking van Loyens Loeff.
- Organiseren van twee algemene ledenvergaderingen in juni en november.
- Organiseren van twee themadiscussies voor leden: lezing Jos van der Lans over Civil Society en themadebat over Actief burgerschap en vrijwilligerswerk, onder leiding van Nico de Boer.
- Organiseren van twee NOV-conferenties in juni en november.
- Medeorganisator van landelijk congres Reuring in Vrijwilligerswerk op 30 oktober.

Kennis en Kwaliteit

- Uitvoering systeem Keurmerk, beoordeling aanvragen, bemannen en begeleiden externe toetsingscommissie en uitreiking Keurmerken.

- Uitvoering van systeem kwaliteitsonderscheiding Goed Geregeld, onderhoud landelijke kwaliteitsnorm, ondersteuning netwerk lokale GG-adviseurs, training nieuwe adviseurs en toekenning onderscheidingen.
- Ontwikkeling en implementatie nieuw financieringsmodel voor toetsing kwaliteitsonderscheiding Goed Geregeld.
- Oplevering digitale instructie Verantwoord Alcoholschenken.

Bestuur en bureau

- Inrichten verenigingsbureau en –secretariaat.
- Selectie en inrichten relatiebeheersysteem.
- Selectie en inrichten financiële administratie.
- Opstellen en vaststellen bestuursovereenkomst.
- Opstellen en vaststellen directiestatuut.
- Selectie en keuze nieuwe accountant.

Communicatie

- Integraal communicatieplan opgesteld en basis communicatiemiddelen ontwikkeld.
- Nieuwe website ontwikkeld en gebouwd.
- Opstellen plan project Versterken draagvlak vereniging, ingediend bij Oranje Fonds.
- Publicatie van zes digitale nieuwsbrieven voor elk van de beide ledengroepen.
- Gebruik sociale media geïntensiveerd.
- Cross-mediale samenwerking gerealiseerd tussen nieuwsbrieven en NOV-website.
- Uitbouwen gebruik sociale media zoals LinkedIn en Twitter.

Doorlopende en nieuwe projecten

- Leren van Elkaar van netwerk NOVi met Verwey-Jonker Instituut, gefinancierd door VWS.
- In veilige handen: ontwikkeling registratielijst en tuchtrecht met MOVISIE, gefinancierd door het ministerie van V&J.
- Gratis VOG voor sport, scouting en kindervakanties met MOVISIE, gefinancierd door het ministerie van V&J.
- Verspreiding en implementatie van de resultaten In veilige handen met MOVISIE, gefinancierd door ZonMw.
- Meer dan handen vrijwilligersprijzen, NOV met MOVISIE, gefinancierd door het ministerie van VWS.
- Voorbereiding Premieplan, gefinancierd door RCOAK en Fonds Sluyterman van Loo, ontwikkelen van uniforme werkwijze voor alle deelnemende koepelorganisaties, opzetten benodigde infra-, communicatie- en overlegstructuur voor succesvolle start Premieplan, ontwikkeling van een herkenbaar Premieplan logo en website.
- Project Versterking Draagvlak NOV, voorbereiding projectplan gefinancierd uit overbruggingsbijdrage Oranje Fonds, projectplan 2013 ingediend.

Deelname en bijdragen aan expertmeetings, conferenties, themadiscussies en representatie

- Het Platform Informele Zorg met als resultaat Samenzorg in 2033, de strategische visie op de toekomst van Mantelzorg en vrijwilligerswerk n.a.v. ontwikkelingen AWBZ en Wmo.
- Invitational Conference over Kwetsbare Ouderen van Inspectie Volksgezondheid.
- Slotconferentie Programma Pedagogische Civil Society van ZonMw.
- Tafelbijeenkomsten mede georganiseerd met Buurtalliantie.
- Begeleidingscommissie Participatie en Werk van Federatie Maatschappelijke Opvang;
- Conferentie de Dag van de Filantropie van SBF.
- Studiedag Hellendoorn Samen van Arcon en provincie Overijssel.

- Gongceremonie Amsterdamse Effectenbeurs met Villa Pardoos.
- Presentatie WRR-rapport Vertrouwen in de Burger.
- Expertmeeting Toolkit Mantelzorgers Binnenboord van Arcon en Mezzo.
- Lancering Gezinnen Present van Stichting Present.
- Expertmeeting NJi: Kracht en dynamiek van civil society.
- Debatcyclus Actiz over toekomst van ouderenzorg.
- Rondetafeldiscussie Gemeenschapsfondsen door SBF en Ministerie BZK.
- Opening sport parlementair jaar van NOC*NSF.
- Openingsseminar Week tegen Eenzaamheid van Coalitie Erbij.
- Netwerkbijeenkomst van Aedes.
- Expertmeeting post-hbo Vrijwilligersmanagement HRM van Saxion en Arcon.
- Jaarsymposium Agora, beroepsgroep coördinatoren vrijwilligerswerk.
- Conferentie van Nestorkring Utrecht.
- Kracht in NL Parade van Ministerie BZK.
- Begeleidingsgroep Zorgnetwerken kwetsbare ouderen VU Amsterdam.
- Conferentie Gemeenschapsfondsen van SBF en Ministerie BZK.
- Denktank Ouderen en Kunstbeoefening van Kunstfactor RCOAK en Fonds Sluyterman van Loo.
- Lidmaatschap van Forum Philantropium door Marius Ernsting.
- Stuurgroep Maatschappelijk Betrokken Ondernemen van MVO Nederland.
- Jury Meer dan handen vrijwilligersprijzen van het ministerie van VWS.